

krótko

Festiwalowy koncert

LIPSKO. W kościele pw. Świętej Trójcy odbył się kolejny koncert zorganizowany w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej Radom–Orońsko 2009. Wystąpili Giedrius Prunskis (baryton) i Jurgita Kazakevičiute (organy) – wybitni artyści młodego pokolenia na Litwie.

Pomnik patrona

RADOM. Administrator naszej diecezji bp Stefan Siczek poparł inicjatywę Stowarzyszenia Jagiellońskie, które zaproponowało, by na placu Jagiellońskim stanął pomnik św. Kazimierza. – Jest prośba, abyśmy nasze poparcie dla tej zbożnej inicjatywy wyrazili poprzez złożenie podpisów. Członkowie Stowarzyszenia będą w kolejne niedziele zbierali podpisy przed kościołami radomskimi. Dla naszej diecezji i naszego miasta inicjatywa ta ma duże znaczenie i zasługuje na poparcie – napisał bp Siczek.

Pielgrzymka do Błotnicy

DIECZJA. 6 września o godzinie 6.00 sprzed radomskiej katedry wyruszy jednodniowa piesza pielgrzymka do Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Błotnicy. Zakończy się ona Nieszporami i Mszą św. o godzinie 16.00. Pielgrzymka organizowana jest corocznie z racji uroczystości odpustowej Narodzenia NMP.

70. rocznica wybuchu II wojny światowej

Niemcy przyszli od Pilicy

Programy obchodów, które już się rozpoczęły i będą trwały podczas nadchodzących dni, są bardzo bogate. Cała **diecezja wspomina wrzesień 1939 r. i czas okupacji.**

W końcu sierpnia 1939 r. rozpoczęła się mobilizacja. Rezerwiści z naszej diecezji meldowali się w swych macierzystych jednostkach. Były to przede wszystkim 25. Pułk Piechoty w Piotrkowie Trybunalskim i 72. Pułk Piechoty w Radomiu. – Było wiadome, że jeśli załamię się obrona naszej granicy, Niemcy będą parli na wschód,

przekraczając Pilicę. W planach obronnych Sztabu Generalnego rejon Opoczna miał stać się miejscem koncentracji 36. Dywizji Piechoty Rezerwowej, która miała walczyć w ramach Armii Odwodowej „Prusy” – mówi Krzysztof Nawrocki, znawca historii regionu opoczyńskiego. – Ta armia miała między innymi zatrzymać atak Niemców w kierunku Przeborza i Radomia. Niemieckie naloty po rozpoczęciu działań wojennych pokrzyżowały te plany. 36. dywizja zdołała dotrzeć jedynie w rejon Szydłowca. Stamtąd polscy żołnierze próbowali przedzierać się w lasy przysuskie.

Od pierwszego dnia wojny rozpoczęły się niszczyielskie naloty. Już 1 września zbombardowany został Radom. Następnego dnia miało miejsce pierwsze bombardowanie Opoczna,

dzień później Przedborza. 4 września to pierwszy z trzech dni bombardowania Sulejowa. Naloty zniszczyły 80 proc. tego miasta nad Pilicą. Rozpoczęła się ucieczka na wschód. Ranni z Sulejowa znajdowali schronienie w Opocznie. Niemieckie bomby spadały na kolejne miejscowości, Przysuchę i Końskie.

Potem Pilicę przekroczyły oddziały niemieckiej piechoty. W drugim tygodniu wojny byli na całym obszarze naszej diecezji. Rozpoczął się czas mrocznej okupacji.

Opór mieszkańców spotykał się z okrucieństwem okupanta. Za pomoc partyzantom, a to na naszym terenie rozpoczęła się ta forma walki z okupantem, pacyfikowano całe wsie. Sierpień i wrzesień to także czas kolejnych rocznic walk partyzanckich z lat hitlerowskiej okupacji.

Ks. Zbigniew Niemirski

Za pomoc partyzantom w sierpniu 1944 r. Niemcy spacyfikowali Sielec, wieś w okolicy Diablej Góry koło Skórkowic. Z okazji rocznicy zorganizowano rekonstrukcję tych wydarzeń

Skupienie w sanktuarium

CZARNA. Bp Adam Odzimek poprowadził w sanktuarium Matki Bożej Wychowawczyni dzień skupienia dla osób chorych i samotnych. Przewodniczył Mszy św., w czasie której ogarnięto modlitwą wszystkich obecnych, a szczególnie ludzi ciężko chorych i ich rodziny. W homilii bp Odzimek zachęcał obecnych, by odnawiali siły przez wstawiennictwo Matki Bożej. Dzień skupienia był jednym z ostatnich momentów przygotowania do 10. rocznicy koronacji, która odbędzie się 5 września. **pt**

KS. MAREK GULBINOWICZ SAC
W czasie sierpniowego dnia skupienia bp Adam Odzimek udzielał pielgrzymom sakramentu namaszczenia chorych

Święto Papryki

Dla laika papryka jest trochę jak światła na skrzyżowaniu: czerwona, żółta i zielona. Oglądający stoiska mogli zobaczyć bogactwo odmian tego warzywa

Kłwów. Po raz piąty zorganizowano święto, któremu patronuje warzywo, będące źródłem utrzymania wielu mieszkańców miejscowej gminy. W czasie imprezy otwarto też kilka inwestycji powstałych w ciągu ostatniego roku: stadion, przedszkole samorządowe, świetlicę socjoterapeutyczną i drogę gminną, a także boisko ze sztuczną trawą, wybudowane w Sadach-Kolonii. Wśród gości byli przedstawiciele władz, parlamentarzysty i samorządowcy. Gwiazdą wieczoru była Golec uOrkiestra. **pt**

Prawda o partii

SEMINARIUM. Jak w każde wakacje, tak i w tym roku w gmachu WSD dyżury pełnią grupy alumnow. Podzieleni na dziewięć turnusów, zwanych tutaj „partiami”, przede wszystkim pracują. – Pracy jest sporo – mówi Wojciech Prawda, alumn III roku. – W lipcu koledzy pracowali w naszej bibliotece oraz porządkowali piwnice i magazyny. Czas wakacji to także remonty w pokojach, malowanie, przeprowadzki, porządki na zewnątrz gmachu. W każdą z tych prac angażują się alumni z danej partii – mówi Wojciech. A porządek dnia? – Msza św. i medytacja, poranne i wieczorne modlitwy oraz posiłki to stałe punkty. Do tego dochodzi praca, zarówno przed, jak i po południu – dodaje alumn. **zn**

KS. ZBIGNIEW NIEMIRSKI
Alumn Wojciech Prawda przy pieleniu na wewnętrznym dziedzińcu. W ciągu roku Wojtek często robi zdjęcia z życia seminarium, które publikujemy w radomskim „Gościu”

bp Edward Materski

Chrystus jest Nauczycielem i Prawdą. Chrystus jest celem katechezy. Katecheci i katechetki, zarówno księża, siostry zakonne, jak i osoby świeckie, pośnani przez Kościół, występują w imieniu Chrystusa, jedynego Nauczyciela. Na progu roku katechetycznego stawiamy sobie pytanie: **kto jest odpowiedzialny za katechizację? Trzeba odpowiedzieć, że cały Kościół: biskupi, katecheci, rodzice – wszyscy, choć w sposób różnicowany.** Katecheci przez gorliwą postać, rodzice rozmawiając z dziećmi o Chrystusie poznany na katechezie, każdy przez modlitwę. A co będzie w tym roku szczególnym zadaniem wszystkich? Troska o udoskonalenie naszej modlitwy, więcej aktywizacji metodycznej, wzrost miłości Boga, rodziny, ojczyzny.

Wypowiedź opiekuna Wydziału Katechetycznego Kurii Biskupiej dla „AVE Gościa Radomskiego”

Informacje z terenu całej diecezji radomskiej:

www.diecezja.radom.pl

AVE GOŚĆ RADOMSKI

radom@goscniedzielny.pl

ADRES REDAKCJI: 26-610 Radom, ul. Prusa 6
TELEFON 048 36 32 479
REDAGUJĄ: ks. Zbigniew Niemirski – dyrektor oddziału, Marta Deka, Krystyna Piotrowska

Dożynki powiatu przysuskiego

Na straży wartości

W programie każdy mógł znaleźć coś dla siebie, stąd **na dożynki przybyły tysiące ludzi.**

Po pięciu latach Gielniów był znów miejscem, gdzie zorganizowano dożynki powiatu przysuskiego. W tym roku szczególnie ciepło witano gościa z Watykanu, abp. Zygmunta Zimowskiego, który przewodniczył Mszy św. sprawowanej w miejscowym kościele. – Polski rolnik stoi na straży chrześcijańskich wartości. Kiedy rozpoczynał pracę w polu, batem kreślił na roli znak krzyża, na głos dzwonu w południe odmawiał modlitwę „Anioł Pański”. Rolnik nie tylko karmi, ale jest stróżem i za to wam dzisiaj mówię „*Bóg zapłać*”. Za wasz trud, pot, ciężką pracę, przywiązanie do polskiej ziemi – mówił w kazaniu abp Zimowski.

Z kolei gospodarz dożynek, starosta przysuski Marian Niemirski, odwołał się do patriotyzmu i odpowiedzialności, jakie cechowały i cechują rolników. – Jest to patriotyzm pracy, ciężkiej, uczciwej, której efekty nie są nigdy do końca pewne i której owoce nie zawsze będą stanowić sowitą zapłatę za trud codziennego wysiłku – mówił starosta. Przypomniał także, że to odpowiedzialność za drugiego człowieka ukształtowała oblicze mieszkańców wsi.

ZBIGNIEW KWIAKOWSKI

Zanim rozpoczęły się występy i konkursy, na stadionie odbył się obrzęd dzielenia się chlebem. Dożynkowy bochen trzyma starosta Marian Niemirski

PONIŻEJ: Mimo że techno, pop czy rap zdają się dziś dominować, występy kapel ludowych na Ziemi Odrowążów wciąż cieszą się wielką popularnością

K.S. ZBIGNIEW NIEMIRSKI

Po Eucharystii obchody przeniosły się na stadion gielniowski „Orla”. Trzeba było sporo zabiegów, by znaleźć miejsce na zaparkowanie samochodu. Z każdą godziną tłum gęstniał. Bogaty program sprawiał, że każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Zagrały zespoły Evenement, Mega dance i Misterium. Zaprezentowały się kapela i zespoły ludowe. Wystąpił kabaret Kociuba. Gwiazdą wieczoru były Brathanki, a całość zwieńczył pokaz sztucznych ogni.

Nie zabrakło też konkursów, tych rodzinnych, ale też na najlepszego sołtysa. Zasłużonym rolnikom wręczono nagrody i dyplomy.

W ramach dożynek odbył się także II Festiwal „Na styku Mazowsza i Małopolski”. Ta impreza, o charakterze przeglądu, jest jedną z inicjatyw Ziemi Odrowążów – porozumienia czterech powiatów: koneckiego, opoczyńskiego, przysuskiego i szydlowieckiego. To właśnie zespoły z tych powiatów zaprezentowały się na scenie ustawionej na stadionie.

Kto zmęczony się słuchaniem, mógł pospacerować wśród straganów, a jeśli poczuł głód, bez trudu znalazł coś do jedzenia. Apetyt wzmagaly stoły z tradycyjnymi produktami regionalnymi.

No i jeszcze jeden element – edukacyjny, także dla mieszkańców niemających zbyt wielkiego pojęcia o tym, jak i czym pracuje się na roli: prezentacje firm i instytucji związanych z rolnictwem.

Paweł Tarski

■ R E K L A M A ■

młodego
dnia!

Plus
radio

tel. 048 360 83 37
www.radioplus.com.pl

90.7 · 94 fm

Prace remontowe w radomskim seminarium

Solary, piece i teologia

ZDJĘCIA KS. ZBIGNIEW NIEMIRSKI

Jedynie stali mieszkańcy seminarium wiedzą, że obejście pięciu skrzydeł gmachu jest możliwe tylko pierwszym piętrem. Tylko oni też wiedzą, **jak bardzo ten obiekt służy całej diecezji i jak bardzo trzeba o niego dbać.**

Choć o tym miejscu mówi się po prostu „seminarium”, to południowe skrzydło gmachu zajmuje Dom Księży Seniorów. Obok głównego wejścia, tak zwanego frontonu, swą siedzibę ma Radio Plus. Naprzeciw frontonu znajduje się aula Jana Pawła II, która – mieszcząc sporo ponad 300 osób – wiele razy w roku zapętnia się ludźmi, mających tu swe konferencje, konkursy, dni skupienia, wykłady czy szkolenia.

Cztery obiegi

Gmach żyje i służy całej diecezji. Żyje, to znaczy też zużywa się i niestety niszczeje, a przez to wymaga remontów.

Czas wakacji, gdy alumni – główni mieszkańcy obiektu – wyjeżdżają do domów, to najlepsza pora, by prowadzić tu konieczne prace remontowe. W te wakacje podjęto pracochłonne, ale też i konieczne renowacje w kotłowni.

– Obecnie w kotłowni demontujemy dwa stare kotły. Pracowały w seminarium przez dwadzieścia lat, od początku jego istnienia. Wyłużyły się. Przez pierwsze lata pracowały w okresie, gdy nie pytano i nie sprawdzano stopnia zdatności wody – tak to wówczas było. A dziś wiemy, że stan tej przydatności ma znaczenie, gdy idzie o oszczędności energii, a także stopień sieci ciepłowniczej – mówi Józef Brzeski, szef firmy prowadzącej prace remontowe.

Prace w kotłowni mają przynieść czterostopniowy rozdział ciepła w gmachu, który pozwoli na odrębną dystrybucję ciepła w każdej jego części. – Każde z pięciu skrzydeł będzie miało swój odrębny obieg grzewczy – mówi Józef Brzeski.

– Księża emeryci będą mieli swoją odrębną sieć ciepłą. To ludzie starsi i często schorowani; tu sezon grzewczy trzeba zacząć wcześniej i często kończyć go później. Kolejna nitka ciepła to alumnat i mieszkania wykładowców. Potem sieć obejmie część administracji oraz seminaryjnej kuchni. Częścią najmniej wymagającą dogrzewania jest ta związana z salą gimnastyczną – wyjaśnia pan Józef.

Solary

Jesienią ubiegłego roku na dachach południowego skrzydła zamontowano solary – baterie słoneczne. Teraz, gdy pozwala na to pogoda i gdy alumni są na wakacjach, niemal w całości zapewniają ogrzewanie wody dla seminaryjnego gmachu. – Nasze solary pełnią rolę pomocniczą. Ich wydajność ma zapewnić ciepłą wodę dla nie więcej niż 80 osób. Ale już ta liczba jest jakąś realną oszczędnością – mówi ks. Marek Kucharzski, dyrektor ekonomiczny radomskiego seminarium. – W nadchodzącym czasie chcielibyśmy rozpocząć docieplanie styropianem ścian i stropów oraz dokończyć wymianę okien. Powinno to dać kolejne oszczędności w zużyciu energii.

Solary zamontowane na dachu południowego skrzydła seminarium pozwalają na ekologiczne pozyskiwanie ciepła

Firma

Józef Brzeski współpracuje z radomskim seminarium od kilkunastu lat. Pierwszy raz o interwencję poprosił go Jan Cwyl, który prowadził wówczas prace przy budowie ostatniego skrzydła, zamykającego seminaryjny „pentagon” przy ul. Młyńskiej. Przyjechał, zrobił, co było trzeba, a potem był wzywany, gdy pojawiał się problem lub gdy trzeba było coś zamontować, zmienić. I tak jest do dziś.

Brzescy od kilkunastu lat są czynnie zaangażowani w Ruch Światło-Życie. W marcu tego roku Józef Brzeski został wyróżniony Orderem św. Kazimierza. W dekrete uzasadniającym tę decyzję znalazły się dwa elementy. Abp Zygmunt Zimowski, który wręczał to odznaczenie, mówił o wkładzie, jaki Józef Brzeski wniósł w budowę ośrodka charytatywno-edukacyjnego „Emaus” w Turnie koło Białostrzegów i w pomoc dla seminarium, oraz zaznaczył, że jego firma skrupulatnie przestrzega kalendarza świąt, a pracownicy nie pracują w święta i kościelne uroczystości.

Dziewiętnastu

Już za niespełna miesiąc w naszym seminarium pierwszy rok formacji i studiów rozpocznie grupa ponad dwudziestu alumnów pierwszego roku. – Nadal trwa rekrutacja – informuje Barbara Kowalczyk z sekretariatu Instytutu Teologicznego. – Nasi alumni mają indeksy Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, muszą więc, obok tego, co wynika z funkcjonowania seminarium, wypełniać wszystkie procedury, jakie narzuca uniwersytet. Kandydaci na studia logują się na naszej stronie. W pierwszej turze było dziewiętnastu kandydatów. Obecnie jest kolejnych pięciu. Rekrutacja trwa do 10 września. Mamy nadzieję, że ta liczba jeszcze wzrośnie – dodaje pani Barbara, która też skończyła studia teologiczne w Radomiu.

Ks. Zbigniew Niemirski

Trwa montowanie nowych pieców w seminaryjnej kotłowni. Józef Brzeski (drugi z prawej) z pracownikami swojej firmy

Istotą tego wielkiego wydarzenia była radość z bycia razem i zaistnienia, ogólna życzliwość, uśmiech każdego dla każdego.

7. Plener Artystyczny im. bp. Jana Chrapka

Teatr życia

Skolankowska Wola, wieś w powiecie opatowskim, w gminie Iwaniska, to rodzinna miejscowość bp. Jana Chrapka. To tu miał miejsce, noszący jego imię, 7. plener artystyczny osób niepełnosprawnych. Rodzina biskupa Jana, niejako realizując testament syna i brata, zaprasza niepełnosprawnych artystów, którzy prezentują tu dorobek swej całorocznej pracy. Spotkanie poprzedziły warsztaty w Kałkowie-Godowie, które od 7 lat organizuje Teatr Życia im. bp. Jana Chrapka z Grudziądza, kierowany przez Krystynę Grabowską. Uczestnicy warsztatów przyjeżdżają z całego kraju i jak zawsze czeka ich serdeczne przyjęcie ze strony gospodarza miejsca, kustosa sanktuarium, ks. inf. Czesława Wali.

W Skolankowskiej Woli, obok dawnej chaty rodziny Chrapków, stoi piękny dom wśród kwiatów i zieleni. To tu seniorka rodu Chrapków, pani Genowefa, z łezką w oku powitała przybyszów – każdego z osobna. Później na scenie rozpoczęły się występy. Początkowo prezentowały się osoby specjalnej troski w inscenizacji, śpiewie i tańcu, za co nagradzane były

Prezes Teatru Życia Krystyna Grabowska z kustoszem sanktuarium w Kałkowie ks. Czesławem Walą i proboszczem z Iwanisk ks. Stanisławem Kolasą

rzesistymi brawami. Następnie pojawiły się na niej miejscowe dzieci i grupy śpiewacze. Można było też podziwiać różnorodne i kolorowe

prace plastyczne. – Wszystko jest pięknie dopracowane. Stroje dostosowane do inscenizacji, kunszt doskonały artystycznie i tematycznie. Bez chaosu – uporządkowane doniosłością dnia i tematu – mówiła Jadwiga Wodzyńska-Bujak, gość spotkania, poetka z Radomia. Pani Jadwiga przedstawiła zgromadzonym poezję o życiu i śmierci radomskiego biskupa.

Tradycyjnie goście zostali zaproszeni przez rodzinę państwa Chrapków na wspólny posiłek. Słodczyce, ciasta i owoce ofiarowali sponsorzy. Pod koniec wieczoru były tańce, wielkie grillowanie oraz chleb ze smalcem i ogórkiem. Wszystko odbywało się w atmosferze wzajemnej życzliwości i radości ze wspólnego przeżywania.

– Podziękowanie za wkład pracy i wysiłku przy zorganizowaniu tego pleneru w domu rodzinnym bp. Chrapka należy się mamie, siostrze – zakonnice Agnieszce i Barbarze, braciom Markowi i Kazimierzowi, a także ich najbliższemu – dodaje pani Jadwiga.

Małgorzata Grzybowska

zapowiedzi

Festiwal

W ramach XXII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej Radom – Orońsko 2009 **30 sierpnia** o godz. 19.00 w Radomiu (kościół ewangelicki) wystąpi MECCORRE STRING QUARTET.

Spotkanie

Instytut Świecki Chrystusa Króla zaprasza osoby poszukujące na spotkanie informacyjne, które odbędzie się od 11 do 13 września w Częstochowie (Dom Sióstr Najświętszego Imienia Jezus, ul. bł. Jolanty 28). Spotkanie poprowadzą ks. dr Piotr Walkiewicz oraz członkinie Instytutu Świeckiego Chrystusa Króla. Zgłoszenia przyjmuje oraz wszelkich informacji udziela ks. Piotr Walkiewicz (p_walek@poczta.onet.pl, tel. 0601272871).

Trwa nabór

Diecezjalne Studium Organistowskie (ul. Kościelna 3, 26-613 Radom, tel. 483656228) przyjmuje kandydatów na kolejny rok nauki 2009/2010. Warunkiem przyjęcia jest złożenie podania, życiorysu, opinii od ks. proboszcza,

kserokopii świadectwa ukończenia szkoły, kserokopii świadectwa szkoły muzycznej, ogniska muzycznego itp., jeśli do takich kandydat uczęszczał, oraz dwóch zdjęć. Egzamin wstępny, informacyjny, odbędzie się 28 września o godz. 9.00 w siedzibie studium. Diecezjalne Studium Organistowskie jest zarejestrowaną szkołą niepubliczną i zostało wpisane w Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej Głównego Urzędu Statystycznego wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) z nr. 8042B. Obowiązkowe zajęcia w DSO odbywają się w każdy poniedziałek i wtorek (rok I, II) oraz we wtorek i środę (rok III, IV, V). Nauka trwa 5 lat.

Badania mammograficzne

Caritas Diecezji Radomskiej informuje, że we wrześniu badania mammograficzne będą prowadzone w następujących miejscowościach:

- 5 września** – Jasionna (parafia, tel. 0486132080)
- 9 września** – Jastrzębia (ośrodek zdrowia, tel. 0486106817)
- 12 września** – Jedlińsk (parafia, tel. 0483213019)

14 września – Nowe Miasto (ośrodek zdrowia, tel. 0486741045)

16 września – Radzanów (ośrodek zdrowia, tel. 0486136269)

19 września – Białostrzegi (parafia, tel. 0486132495)

21 września – Jedlnia-Letnisko (parafia, tel. 0483847177)

24 września – Dobieszyn (ośrodek zdrowia, tel. 0486195159)

26 września – Białostrzegi (parafia, tel. 0486132495)

30 września – Zakrzew (ośrodek zdrowia, tel. 0486105124)

Badania są bezpłatne. Mogą z nich skorzystać kobiety w wieku od 50 do 69 lat.

Wychowawczyni

CZARNA. W tej niezwykle malowniczo położonej miejscowości pośród piaszczystych i zalesionych wzgórz, niespełna 2 km od Stąporkowa, **przed 10 laty odbyła się koronacja obrazu Matki Bożej Wychowawczyni.**

tekst

MARTA DEKA

mdeka@goscniedzielny.pl

To był bardzo ciepły dzień. Z różnych stron do Czarnej podążały rzesze pielgrzymów. Kolorowe dekoracje na płotach i wystawione obrazy Matki Bożej wskazywały, że ma się tu wydarzyć coś niezwykłego. Przy dźwiękach fanfar 5 września 1999 roku prymas Polski kard. Józef Glemp z ówczesnym ordynariuszem diecezji radomskiej bp. Janem Chrapkiem i pierwszym jej ordynariuszem bp. Edwardem Materskim nałożyli złote korony Chrystusowi i Jego Matce. Szacuje się, że w uroczystościach koronacyjnych wzięło udział ponad 100 tys. osób.

Pani z jałowca

Według podania, na początku XVII wieku na krzaku jałowca robotnikom pracującym przy wypalaniu węgla drzewnego i wytopie rudy żelaza objawiła się Matka Boża. Wdzięczni ludzie wybudowali w tym miejscu drewnianą izabę i umieścili w niej obraz. Często tu przychodzili, modlili się i doznawali łask od Boga za pośrednictwem Matki Bożej. Wieść o cudownym obrazie szybko się rozniosła, a co za tym idzie – przybywało pielgrzymów. Staraniem hrabiny Izabeli Małachowskiej w miejscu kapliczki w 1763 roku zbudowano mały kościółek z kamienia. Stał się on filialnym kościołem parafii Końskiej. Zezwolenia na jego budowę udzielił 16 marca 1763 roku prymas Polski abp Władysław Łubiński „na cześć Boga Wszechmogącego i Matki

Bożej słynącej tutaj przez swój obraz wszelkimi łaskami”. W 1764 roku cudowny obraz umieszczono w nowym kościółku.

Tak naprawdę nie wiadomo, kto namalował obraz ani w jaki sposób znalazł się on w Czarnej. Pewne jest to, że został wykonany na podobieństwo obrazu Salus Populi Romani (Wybawicielka Ludu Rzymskiego), znajdującego się w rzymskiej Bazylice Matki Bożej Większej i pochodzi z przełomu XVI i XVII wieku. Obraz przedstawia Matkę Bożą podtrzymującą siedzące na Jej lewym ramieniu Dzieciątka, które zwraca się ku Niej. Prawą dłoń podnosi w geście błogosławieństwa, a lewą podtrzymuje księgę. Maryja spogląda wprost w kierunku pielgrzyma.

Przed Jej wizerunkiem w każdą środę odmawiana jest nowenna. Przedstawiane są zostawione w kościele lub przysyłane listownie prośby i podziękowania.

Nowy kościół

Pielgrzymów zdążających do Matki Bożej Czarneckiej wciąż przybywało. Dlatego pod koniec XIX wieku postanowiono wybudować większą świątynię. W 1909 roku rozpoczęto wykopy pod jej fundamenty. I wojna światowa przerwała budowę. Dopiero w październiku 1930 roku odbyła się konsekracja kościoła. Następnego dnia, jak zapisano w kronikach, obraz Matki Bożej przy wielkim płaczu niewiast został przeniesiony do nowego kościoła. W 1963 roku bp Jan Kanty Lorek zaliczył kościół w Czarnej do diecezjalnych sanktuariów maryjnych. W 1971 roku opiekę

Srodkowa nowenna do Matki Bożej

nad parafią i sanktuarium objęli księża pallotyni.

Nieprzerwany i żywy od wieków kult związany z cudownym obrazem doprowadził do podjęcia starań o pozwolenie na uroczystą koronację. Myślał już o niej bp Piotr Gołębiowski. Jego następca bp Edward Materski nadał Matce Bożej z Czarnej tytuł Wychowawczyni. Ważnym momentem przygotowań do koronacji było poświęcenie koron przez Jana Pawła II. Stało się to 4 czerwca 1991 roku na radomskim lotnisku.

Dziś przed czarneckim sanktuarium stoi pomnik Jana Pawła II. Na jego cokole znajduje się tablica z tekstem papieskiej buli koronacyjnej, wydanej 23 lutego 1998 r. Czytamy tam m.in.: „Sprzyjając

w różnoraki sposób wzrostowi życia chrześcijańskiego, usilnie troszczymy się o pobudzenie pobożności do Najświętszej Maryi Panny, która wyróżnia się wśród pokornych i ubogich sług Pana. Skoro więc czcigodny Brat Edward Materski, Biskup Radomski, poprosił, by mógł nałożyć drogocenną koronę na łaskawy obraz Dziewicy, która czczona jest pobożnie jako »Wychowawczyni« w sanktuarium w miejscowości Czarna w Diecezji Radomskiej, z ochotnym sercem przychyliłiśmy się do tej prośby”.

Pielgrzymi

Jak mówi kustosz sanktuarium ks. Marek Gulbinowicz SAC, w ubiegłym roku odwiedziło je około 20 tys. pielgrzymów. Przybywają

i Jej dzieci

indywidualnie, jak też w zorganizowanych grupach. Tak jest na przykład w sobotę przed Niedziela Palmową, gdy w Czarnej swój dzień skupienia mają leśnicy. – Pierwszy większy odpust jest na Zesłanie Ducha Świętego. Kolejny to uroczystość Nawiedzenia NMP, bo to tytuł naszego kościoła. Choć od Soboru Watykańskiego II, ta uroczystość jest w maju, u nas zostaliśmy przy dawnej dacie, 2 lipca – wyjaśnia ks. Marek. I dodaje: – Na ten odpust zapraszamy dzieci, rodziców, matki oczekujące potomstwa. W sanktuarium w sierpniu swój dzień skupienia mają chorzy i samotni. W tym roku przewodniczył mu bp Adam Odzimek.

Uroczyste obchodzona jest każda wrześniowa rocznica koronacji, a 7 października na Matkę Bożą Różanicową pielgrzymują koła Żywego Różańca. Sanktuarium Matki Bożej Wychowawczynie gości także dzieci niepełnosprawne i harcerzy-zawiszków z całej Polski, którzy tutaj mają zakończenie akcji letniej.

Przy sanktuarium działa dom pielgrzyma. – Tu najchętniej przyjmujemy grupy. Przyjeżdżają do nas neokatechumeni, członkowie Ruchu Światło-Życie, zarówno młodzież, jak i kręgi rodzin. Organizujemy także rekolekcje dla kapłanów – mówi kustosz.

Łaski

Liczne wota umieszczone na ścianach kościoła są znakami wdzięczności ludzi za otrzymane tu łaski. Opowiada o nich także „Księga podziękowań dla Matki Bożej Wychowawczynie”.

– Przed dwoma laty przyjechał do Czarnej pewien mężczyzna z Kielc. Złożył obrączkę jako podziękowanie za odzyskane zdrowie. Był po dwóch czy trzech załatach serca, groziła mu poważna operacja serca. Trochę bał się tego wszystkiego. Przyjechał z rodziną, tu się modlili. Była nowenna. Kiedy pojechał do szpitala, żadnej operacji nie trzeba było wykonywać. Od tego czasu upłynęło około 10 lat. Przyjechał teraz. Dał to, co miał najcenniejszego, to chciał przekazać Matce Bożej – opowiada ks. Gulbinowicz. – Słyszałem także o przypadkach, gdy małżonkowie nie mogli mieć dzieci. Modlili się tutaj i wszystko się ułożyło. Zostali rodzicami.

W czasie rozmowy z kustoszem, tuż przed śródowną nowenną, podchodzi do nas kobieta. – To nasza parafianka, pani Urszula Andrzejczyk. Mieszka w Czarnieckiej Górze – przedstawia ks. Gulbinowicz. – Rodzina pani Urszuli też doświadczyła szczególnej łaski.

– Tak, to prawda – rozpoczyna swoją opowieść Urszula Andrzejczyk. – Moja córka była operowana. Miała usunięty jeden jajnik. Ginekolog twierdził, że jest mało prawdopodobne, by urodziła dziecko. Ale jednak modlitwa i prośby pomogły. Córka urodziła syna, który w tym roku napisał maturę i dostał się na studia. Wiem, że Matka Boża cały czas opiekuje się moim wnukiem. Jestem szczęśliwa, że tutaj mieszkam. Codziennie doświadczam łask za wstawienictwem Matki Bożej. Przychodzę w środy na nowennę. Czasem zostawiam karteczkę z intencją, a czasem w duchu dziękuję i proszę o różne łaski dla domu, dla rodziny, dla najbliższych, dla przyjaciół, no i o życie wieczne dla zmarłych, którzy odeszli i już są po tej drugiej stronie. Jak tu człowiek

przyjdzie, to czuje się tak uduchowiony, że z radością wraca do domu. Każdy następny dzień spędza jak powinien, właściwie, i rodzina funkcjonuje też bardzo dobrze. ■

Sanktuarium Matki Bożej Wychowawczynie, Czarna 57, 26-220 Słupków. Tel. 041 374 14 27. Od niedawna sanktuarium ma nową stronę internetową: www.wychowawczyniczarna.pl

KS. ZBIGNIEW NIEMIŃSKI

Kościół w Czarnej

Zapraszam na jubileusz

Ks. MAREK GULBINOWICZ SAC, KUSTOSZ SANKTUARIUM
W tym roku przypada 10. rocznica koronacji cudownego obrazu Matki Bożej Wychowawczynie. Nasze jubileuszowe uroczystości są wyjątkowo bogate. Potrwają od 31 sierpnia do 5 września. Serdecznie zapraszam wszystkich czcicielei Matki Bożej do Czarnej.

Oto program:

31 sierpnia (poniedziałek)

■ 18.00 – Spotkanie z Rodziną Radia Maryja. Msza św. pod przewodnictwem bp. Stefana Siczka (transmisja w Telewizji Trwam). Różaniec i Apel Maryjny.

1 września (wtorek)

■ 17.00 – Spotkanie dla małżeństw z dziećmi, nauczycieli, wychowawców. Msza św., procesja różańcowa, adoracja Najświętszego Sakramentu (okazja do spowiedzi). O 21.00 Apel Maryjny.

2 września (środa)

■ 17.00 – Spotkanie dla kobiet i dziewcząt. Msza św., procesja różańcowa, adoracja Najświętszego Sakramentu (okazja do spowiedzi). O 21.00 Apel Maryjny.

3 września (czwartek)

■ 17.00 – Spotkanie dla mężczyzn i młodzieży męskiej. Msza św., procesja różańcowa, adoracja Najświętszego Sakramentu (okazja do spowiedzi). O 21.00 Apel Maryjny.

4 września (piątek)

■ 17.00 – Wigilia ku czci Matki Bożej Wychowawczynie. Msza św. pod przewodnictwem abp. Zygmunta Zimowskiego, procesja różańcowa, adoracja Najświętszego Sakramentu (okazja do spowiedzi). O 21.00 Apel Maryjny, a po nim procesja do krzyża upamiętniającego koronację obrazu Matki Bożej Wychowawczynie.

5 września (sobota) – centralne uroczystości

■ 10.00 – Rozpoczęcie czuwania przez katechetów diecezji radomskiej

■ 10.15 – Konferencja dla katechetów

■ 11.25 – Godzinki

■ 12.00 – Msza św. pod przewodnictwem prymasa Polski kard. Józefa Glempa. Homilię wygłosi bp Stefan Siczek (po Eucharystii koncert)

■ 16.30 – Modlitwa różańcowa

■ 17.00 – Msza św. pod przewodnictwem ks. Czesława Parzyszka, wiceprowincjała Prowincji Chrystusa Króla Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego.

■ 21.00 – Apel Maryjny

ARCHIWUM AVE

10 lat temu papieskie korony na obraz Matki Bożej Wychowawczynie nałożyli (od lewej): bp Edward Materski, kard. Józef Glemp i bp Jan Chrapek

PANORAMA PARAFII **pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Gniewoszowie**

Obudowana świątynia

W czasie ostatniej wizytacji z bp. Stefanem Siczkiem spotkały się wspólnoty kół Żywego Różańca

Władze komunistyczne nie pozwalały na budowę nowego kościoła. Zgadzały się tylko na remont starej kaplicy. Wtedy parafianie podjęli trud pełen podziwu. W trzy noce **obudowali starą kaplicę murami nowej świątyni.**

Ten „manewr”, który oszukał komunistycznych decydentów, wykonali parafianie w roku 1973. Rok później w intencji budowy modlił się w Gniewoszowie Prymas Tysiąclecia kard. Stefan Wyszyński. Nową świątynię uroczystie poświęcił bp Piotr Gołębiowski. Było to trzydzieści lat temu, 30 lipca 1979 r.

Z dziejów trzech stuleci

Osadę Gniewoszów założył Jan Gniewosz w końcu XVII w.

Została włączona do parafii Oleksów. W Gniewoszowie prawdopodobnie stała wtedy drewniana kaplica, która niszczała. W okresie międzywojennym starania o budowę nowej kaplicy podjął proboszcz Oleksowa ks. Józef Mączyński. Tę inicjatywę przejęli parafianie i budowla stała w okresie II wojny światowej. W 1943 r. poświęcił ją ks. Piotr Bitny-Szlachto. To ten budynek, wówczas mocno dotknięty zębem czasu, obudowano nowym kościołem.

Parafianie

Dziś w gniewoszowskiej parafii mieszkają głównie starsi ludzie. Najstarsza parafianka Janina Sobieszek skończyła we wrześniu 102 lata. Młodzi

szukają zatrudnienia w nieodległej elektrowni Kozienice, a gdy tam go nie ma, wędrują dalej – także za granicę. Gdy przyjeżdżają do rodzinnych domów, przychodzą również do kościoła, w którym przystępowali do I Komunii św., czy otrzymywali chrzest. – To bardzo ważny znak więzy ze wspólnotą, świadomość własnych korzeni – mówi proboszcz, ks. Stanisław Grzmil.

Modlitewnym zapleczem parafii jest wspólnota kół Żywego Różańca. W modlitewne życie wspólnoty angażuje się grono liturgicznej służby ołtarza – są to i ministranci, i ministrantki. W najważniejsze obchody liturgiczne czynnie angażują się także strażacy.

Ks. Zbigniew Niemirski

Zapraszamy na Msze św.

W niedzielę i święta
– 9.00, 11.30, 16.00
W dni powszednie
– 18.00

Zdaniem proboszcza

– Naszą wspólnotę parafianą tworzy niespełna 700 osób. To ludzie

religijni i bardzo ofiarni, żywo zaangażowani w życie wspólnoty. Za tę aktywność chcę bardzo podziękować. Bo przecież dzięki pracy i ofiarności parafian udało się nam przygotować miejsce postojowe przy cmentarzu, uzupełnić wiele brakujących sprzętów liturgicznych i podjąć trud uzupełnienia okien w kościele, uszczelniając naszą świątynię przed przeciekaniem, gdy przychodzą deszcze czy czas jesienno-zimowy. Dzięki ofiarności jednego z parafian został oświetlony krzyż nad wejściem do kościoła. Jako proboszcza cieszy mnie dobra współpraca z władzami gminy czy szkołą, gdzie jestem katechetą. Nasze gimnazjum, podstawówka oraz placówka pracująca z przedszkolakami są obecne w czasie obchodów religijno-patriotycznych. W przygotowania tych uroczystości – za co jestem bardzo wdzięczny – angażuje się grono pedagogiczne oraz pani katechetka Barbara Przychodzeń.

Ks. Stanisław Grzmil

Święcenia kapłańskie – 28 maja 1988 r. Wikariat: Jastrzęb, Sienno, parafia pw. Opieki NMP w Radomiu. Probostwo w Gniewoszowie od 2006 r.